

Kurikulum suvremene škole

Vladimir Jurić
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za pedagogiju

Sažetak

Svrha je ovog rada odrediti dimenzije kurikuluma škole kao temeljnog dokumenta kojim se predviđa rad, način djelovanja i evaluiranje učinaka sveukupnog školskog života na učenike i učitelje/nastavnike. O kurikulumu nastave bilo je do sada mnogo više riječi, a kurikulum škole kao da je pokrivaio područje godišnjeg planiranja i kurikulumiranja rada, iako to može biti samo djelomično.

Zakonski okviri nalaze se ponekad u konfliktu s razvojem i autonomijom škole, iako to nije neizbježno, ali se pojavljuje često kao posljedica dirigiranog utjecaja zakona i uredaba i na onim mjestima i područjima na kojima to nije potrebno. Unutarnji potencijali škole sputavaju se u spomenutom odnosu zakona i uredbi spram obrazovnih institucija, a istodobno se otežava izražavanje odgovornosti za kvalitetu i razvoj.

Pojašnjenje razloga za kvalitetniji kurikulum škole dovodi se u vezu s njezinom učinkovitošću kao zadovoljenjem potreba učenika, roditelja i učitelja/nastavnika. Zbog toga se u ovom radu kurikulum škole povezuje s funkcijama škole, tendencijama njezinog optimalnog razvoja, autonomijom škole i poželjnim organizacijskim modelima na osnovi razvojnog kurikuluma.

Ključne riječi: kurikulum, lokalni kurikulum, kurikulum i funkcije škole, okvirni plan, planiranje razvoja škole, provedba plana i kurikuluma, djelomična autonomija škole, školski timovi, razvoj i kvaliteta škole, otvorenost škole, transparentnost rada

Summary

CURRICULUM OF CONTEMPORARY SCHOOL

Vladimir Jurić
University of Zagreb Faculty of Humanities and Social Sciences, Croatia
Department of Pedagogy

The aim of this paper is to determine the dimensions of school curriculum as basic document planning activities, procedures and evaluation of effects of overall school life on pupils and teachers. Much more has been said about the curriculum of teaching, while the school curriculum seemed to cover the field of yearly planning and defining of curriculum, though only partially.

The frameworks defined by law can sometimes be in conflict with the school development and autonomy. Although it is not inevitable, it frequently happens as the consequence of imposed influence of laws and decrees even in those areas where it is not necessary. The abovementioned influence of legislation on educational institutions limits the school's inner potentials, and at the same time causes difficulties in expression of responsibility for quality and development.

The explanation of reasons for higher quality of school curriculum is put in relation with its efficiency defined as fulfilment of pupils', parents' and teachers' needs. Therefore, in this paper school curriculum is brought into relation

with school functions, the tendencies of its optimal development, autonomy and desirable organizational models based on developmental curriculum.

Key words: curriculum, local curriculum, curriculum and school functions, basic plan, planning of school development, implementation of plan and curriculum, partial school autonomy, school teams, development and quality of school, openness of school, transparency of action

1. Što je to kurikulum škole ili školski kurikulum?

Na samom početku valja utvrditi što se podrazumijeva pod sintagmom kurikulum škole. Kako se pojmu kurikulum pridodaju različite atribucije da bi se pobliže označilo o kojoj vrsti ili smjeru kurikuluma je riječ, tako ćemo i pojmovnu sintagmu kurikulum škole pobliže odrediti upravo atribucijom „škole”.

Za razliku od kurikuluma nastave, odnosno kurikuluma nastavnih predmeta (do sada pretežno poznatog kao nastavni plan i kurikulum), školski kurikulum, uključujući i nastavni kurikulum, svakako je obuhvatniji od njega i odnosi se na ukupnu aktivnost škole projektiranu školskim kurikulumom. Su-

vremena škola je ponajviše izmijenila svoj identitet šireći svoju pedagošku djelatnost izvan nastave.

2. Sastavnice i linije vodilje školskog kurikuluma

Sastavnice razvijenijeg školskog kurikuluma obuhvaćaju ishodišta sadržaja i ciljeva, školski život, kulturu škole, učinkovitost škole, nastavu, školski menadžment, osobnost učitelja/nastavnika i njihov osobni razvoj, ciljeve i strategije razvoja kvalitete, težišne točke, vremenske standarde, oblike zajedničkog rada, kurikulum za roditelje, radno okruženje, roditelja— učitelja/nastavnika, učenika— učitelja/nastavnika, rad u školskoj zajednici, kurikulum skrbi i instrumente evaluacije. Sam kurikulum škole se usmjerava u više pravaca.

